क्षेत्रीय शिक्षा संस्थान, भोपाल मध्य प्रदेश
Regional Institute of Education, Bhopal
पुस्तकालय
Library

परिशिष्ट

शोध कार्य में प्रयुक्त उपकरण

मराठी गणित विषय की प्रश्नावलियां

विद्या ऽमृतमश्नुते
एन सी ई आर टी
NCERT

क्षेत्रीय शिक्षा संस्थान (एन.सी.ई.आर.टी.) भोपाल

प्रश्नावली २०१०

विषय - मराठी

इयत्ता-४थीं वेळ-३ तास

शाळेचे नांव -- गुण ८०

विदयार्थ्याचे नांव --- क्रमांक

प्रश्न क्रमांक	१	२	३	४	५	६	७	८	एकुण	तपासनिसाची सही	पर्यवेक्षकाची सही
मिळालेले गुण											

प्रश्न १ ला :- गद्य पाठावर आधारित प्रश्नांची उत्तरे ३-४ वाक्यात लिहा (१२)

१) लेखकाच्या पूर्वजांचे उप-आडनाव 'रिकामे' असे का झाले?

उत्तर --

----

२) सायकलस्वार पसार का झाला?

उत्तर --

----

३) आकाश रंगवतांना आईची कशी फटफजिती होते?

उत्तर --

प्रश्न २ रा अ) पद्य पाठावर आधारीत प्रश्नांची उत्तरे ३-४ वाक्यात लिहा. (६)

१) 'आजीचे घडयाळ चमत्कारिक आहे' असे कवी का म्हाणतात?

उत्तर --

----

२) खारूताईच्या हालचालीचे वर्णन आपल्या शब्दात लिहा.

उत्तर --

ब) खालील कवितेच्या ओळी पूर्ण करा (४)

१) ओढाळ वसरु --

-- घेरु सोडूनिया।

२) नदीलाही पूर ---

---कुणा ठाऊक।

प्रश्न ३ रा अ) कोण, कोणास म्हणाले ते लिहा. (४)

१) "काय हो काका, अपघात पाहुन तुम्हाला भीती वाटते का?"
कोण --------------------------- कोणास ---------------------------

२) "कारभारी राबतात दुस-यांच्या शेतात, त्यांच्यासाठी"
कोण --------------------------- कोणास ---------------------------

३) "वा, वा, वा! बराच ठग दिसतो की!"
कोण --------------------------- काणास ---------------------------

४) "सुईदोरा घ्यायचा आणि चटकन टाका मारायचा'
कोण --------------------------- कोणास ---------------------------

ब) रिकाम्या जागी पाठयपुस्तकातील योग्य शब्द भरा (४)

१) स्कॉट यांच्या आदेशाने झालेल्या लाठीमारात --------------------------- घायाळ झाले.

२) मोरा इतका ------------------------------ पक्षी जगात नाही।

३) बक्षीस मिळाले, की खूप ------------------------------ मिळते.

४) कुंदनपुर नावाच्या नगरात ---------------------------- गणपत शेठ नावाचे एक व्यापारी राहत होते।

प्रश्न ४ था अ) खालील शब्दांचे समानार्थी शब्द लिहा. (४)

१) वारा = ----------------२) अरण्य = ------------ ३) नदी =------------- ४) पाणी = -----------

ब) खालील शब्दांचे विरुद्धार्थी शब्द लिहा. (४)

१) सुंदर X ----------------२) अंधार X ------------ ३) मोठा X------------- ४) जाड X -----------

क) खालील शब्द समूहाचा वाक्यात उपयोग करा. (४)

१) तोंडावर आपटणे --

२) निरोप देणे ---

३) तणतणणे --

४) भडीमार करणे ---

प्रश्न ५ वा अ) खालील म्हणी पूर्ण करा. (३)

१) "नाचता येईना --

२) "घरोघरी ---

३) "नाव मोठे ---

ब) समानार्थी शब्दांच्या जोडया लावा. (४)

"अ" गट	"ब" गट	"अ" गट	"ब' गट
१) छाप	अ) मोर	१) छाप	--------------
२) गर्द	अ) दाट	१) गर्द	--------------
३) मयूर	अ) ठसा	१) मयूर	--------------
४) अश्रू	अ) आसवें	१) अश्रू	--------------

क) खालील शब्द शुद्ध करुन लिहा. (कोणतेही-दोन) (२)

१) ग्रहस्त -------------------- २) हाथवारे --------------------- ३) भूकेला ---------------

ड) लिंग बदला (४)

१) मालक ------------- २) मोर ------------- ३) शेजारी------------- ४) राजा -------------

प्रश्न ६ वा अ) चूक की बरोबर ते लिहा. (४)

१) चेंडू नदीत सापडला (-----------------------)

२) सायकलस्वार एका जखमी आजोबांना रागाने बोलत होता (-----------------------)

३) १९२६ साली लाहोरला सायमन कमिशन विरोधी निदर्शने झाली (-----------------------)

४) आपला राष्ट्रीय पक्षी कबुतर आहे.(-----------------------)

ब) खालील शब्द समूहांचे अर्थ लिहा. (कोणतेही-तीन) (३)

१) खजील होणे -------------------------------- २) दगा न देणे ---------------------------

३) मन मोहून टाकणे --------------------------- ४) भान हरपणे ---------------------------

प्रश्न ७ वा. खालील उतारा वाचुन त्या खालील प्रश्नांची उत्तरे तुमच्या शब्दात लिहा.

कोंबडा हा एक पाळीव पक्षी आहेत्याला अनेक रंग असतात त्याच्या डोक्यावर लाल तुरा असतो त्याला झुबकेदार शेपटी असते कोंबडा डौलदार दिसतो कोंबडयाच्या घराला खुराडे म्हणतात तो धान्य व किडे खातो त्याच्या ओरडण्याला आरवणे म्हणतात तो नेहमी पहाटे आरवतो कोंबडयाला शेतक-यांचे घडयाळ म्हणतात

१) शेतकयांचे घडयाळ कोणाला म्हटले आहे? (१)

उत्तर --

२) कोंबडयांच्या घराला काय म्हणतात? (१)

उत्तर --

३) कोंबडयांच्या डोक्यावर कोणत्या रंगाचा तुरा असतो? (१)

उत्तर --

४) 'आरवणे' म्हणजे काय? (१)

उत्तर --

५) कोंबडयाला शेतक-याचे घडयाळ का म्हणतात? (३)

उत्तर --

प्रश्न ८ वा खलील पैकी एका विषयावर १० ओळीत निबंध लिहा. (१०)

१) मला पंख असते तर - २) माझा आवडता पक्षी ३) माझी शाळा ४) माझा प्रिय नेता

क्षेत्रीय शिक्षा संस्थान (एन.सी.ई.आर.टी.) भोपाल

प्रश्नावली २०१०

विषय - मराठी तोंडी परीक्षा

इयत्ता-४थीं

गुण २०

प्र.१ ला. खाली दिलेला उतारा वाचा (५)

वडील माणसांचे का ऐकावे?

वडील माणसांचे ऐकावे हेही एक मोठे बंधनकारक सूत्र आहे. याचीही बाधा कामात पडलेल्या स्वामींना होत असली पाहिजे. मुळात पाहू केले तर या सूत्राला विधायक अर्थ आहेच आहे. वडील माणसे अपल्यापेक्षा वयाने मोठी असतात त्यांना काही पावसाळे जास्त गेलेले असतात, अनुभव आलेला असतो आणि त्यांची विवेचनाची शक्ति ही वाढलेली असते.

शिवाय ते प्रपंचाचे चालक व आपले अन्नदाते असून आपल्याला त्यांनी वाढविलेले असल्याने त्यांचा संबंधीचा दबदबा आपल्या मनात उत्पन्न झालेला असतो. आणि म्हणून वडील मानसांनी सांगितलेले ऐकावे असे लहानांना वाटणे स्वाभाविक आहे.

प्रश्न २ रा खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (५)

१) तुमचे पुर्ण नाव सांगा.

२) तुम्हाला पुढे काय व्हायचे/बनायचे आहे? का?

३) तुमचे वडील कोणता व्यवसाय करतात?

प्रश्न ३ रा खालीलपैकी एका विषयांचे वर्णन करा. (५)

१) आपल्या शाळेबद्दल वर्णन करा.

२) आपल्या कुंटुंबाची माहिती सांगा.

३) तुम्हाला माहित असलेली गोष्ट तुमच्या शब्दात सांगा.

प्रश्न ४ रा खालील एका विषयावर भाषण द्या. (५)

१) माझा आवडता नेता

२) मला पंख असते तर ......

३) माझी शाळा

४) सूर्य उगवला नसता तर...

क्षेत्रीय शिक्षा संस्थान (एन.सी.ई.आर.टी.) भोपाल

प्रश्नावली २०१०

विषय - गणित

इयत्ता-४थीं वेळ-३ तास

शाळेचे नांव -- गुण १००

विदयार्थ्याचे नांव -- क्रमांक

प्रश्न क्रमांक	१	२	३	४	५	६	७	८	एकुण	तपासनिसाची सही	पर्यवेक्षकाची सही
मिळालेले गुण											

प्रश्न १ ला :- रिकाम्या जागी योग्य शब्द (अंक) लिहा. (१०)

१) ७६० पैसे = ------------------------- रु. ------------------------ पैसे

२) १२० मिनिटे = ------------------------------ तास

३) ५ लक्ष म्हणजे ५ वर = ----------------------- शून्य

४) नऊछेद बारा = ------------------------------

५) समच्छेद अपूर्णांकाची बेरीज $\frac{१}{४} + \frac{२}{४}$ = ----------- ?

६) सत्तर हजार पाचशे बावन्न = -----------------------------

७) पुढील संख्या मध्ये >,< यापैकी योग्य चिन्ह द्या.

३६० [ ] ५६५

८) ६८५० ही संख्या अक्षरात लिहा . --

९) ४३२७६ ही संख्या आंतरराष्ट्रीय चिन्हांत -------------------------- अशी लिहितात

१०) लांबी मोजण्यासाठी -- हे साधन वापरतात?

प्रश्न २ रा अ) खालील उदाहरणे उभी मांडणी करुन सोडवा. (१०)

१) ४७५३६+४३६६१

दह	ह	श	द	ए

२) ५३२५७+७०३६५

दह	ह	श	द	ए

ब) भागाकार करा. (१०)

१) २५/६१०

२) १३/४१६

ब) गुणाकार करा. (१०)

१) ३५४२
x १८

२) ४५५३
x १२

प्रश्न ३ रा अ) पुढील संख्या अक्षरात लिहा. (१०)

१) ३५,७१२ = --
२) १०,१०७ = --
३) ४,३२,१०६ = --
४) ३,२१.७३४= --
५) १४,३११ = --

ब) विस्तारीत रुपात मांडणी करा.

१) ४५६३१ = ------------+---------------+-------------+--------------+-------------
२) ५३४५३ = ------------+---------------+-------------+--------------+-------------
३) ६३७८३ = ------------+---------------+-------------+--------------+-------------
४) ७८४३२१ = ------------+---------------+-------------+--------------+-------------
६) ६१२७५३ = ------------+---------------+-------------+--------------+-------------

क) आडव्या मांडणीने केलेली बेरीज रिकाम्या चौकटीत लिहा. (५)

१) ५८४४३+७३२६६ = [ ]
२) ३२३८३+४१३०५+२८०४२ = [ ]

प्रश्न ४ था अ) दिपकने पहिल्या दिवशी संगणकावर २ तास १५ मिनिटे काम केले दुस-या दिवशी १ तास ३५ मिनिटे काम केले तर त्याने एकुण किती वेळ काम केले? (५)

तास	मिनिटे

ब) रमेशने १७ रुपये ५० पैशांना एक चेंडु विकत घेतला दुकानदारला त्याने ५० रूपयांची नोट दिली तर दुकानदाराने किती पैसे परत करायला है। (५)

रुपये	पैसे

प्रश्न ५ वा अ) रिकाम्या जागी योग्य शब्द संख्या लिहा. (४)

१) ७/६ + ४/६ = [ ]/[ ]   २) ७/१२ + १/१२ = [ ]/[ ]

३) १४ X ७ [ ]   ४) ७२ X ८ = [ ]

ब) खालील तक्ता पूर्ण करा. (६)

संख्या	लक्ष	दह	ह	श	द	ए
५,००,८३७						
३४,५५४						
६७,५०२						
३,२७,०२५						
६६,०७७						
२,७५,८१६						

प्रश्न ६ वा.अ) सचीन कडे ५३८७५ रुपये होते, त्यामधून त्यांनी १०५६३ रुपयांच्या वस्तु खरेदी केल्या, तर त्यांच्या कड़े किती रुपये शिल्लक राहिले? (५)

द.ह.	ह.	श.	द.	ए.

ब) किती वाजले खाली दिलेल्या चौकटीत लिहा. (५)

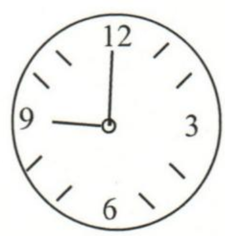

प्रश्न ७ वां खाली दिलेल्या अधोरेखित अंकाची स्थानिक किंमत लिहा.

१) ४५३७२
उत्तर = ----------------------------------

२) ६३५७६
उत्तर = ----------------------------------

३) १३४३६२
उत्तर = ----------------------------------

४) ३६४५३
उत्तर = ----------------------------------

५) ५३४५६
उत्तर = ----------------------------------